

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

8 אפריל 2013

ת"פ 12-04-36954 מדינת ישראל נ' יפרח

בפני כב' השופט בני שגיא, סגן נשיאה

מדינת ישראל – משטרת ישראל

מאשימה

ע"י ב"כ עו"ד קרן מאור

נגד

דוד עוז יפרח

נאשם

ע"י ב"כ עו"ד נעם אליגון

פסק דין

כללי

1. ביום 20.4.12, באיצטדיון וינטר ברמת גן, בתום משחק כדורגל בליגה הלאומית בין קבוצת הפועל רמת גן לקבוצת בני לוד, התקרב יקיר עזיז שינה המשחק בקבוצת בני לוד לעבר אוהדי קבוצת הפועל רמת גן כשהוא לבוש חולצה עליה הכיתוב: "יש אלוהים בשמיים". בשלב זה, ועל מנת למנוע ממנו להמשיך במעשיו, ניגשו אליו מספר שחקני הפועל רמת גן, בהם הנאשם, והחלו לדחוף אותו. מספר שחקני בני לוד הצטרפו לדחיפות כך שהחלה תגרה במקום ציבורי. בנסיבות אלה, השתתף הנאשם בתגרה, בכך שדחף את יקיר עזיז שינה והתקוטט עם מאמן קבוצת בני לוד, סולימאן אזברגה.
2. ביום 27.6.12 הציגו הצדדים הסדר טיעון במסגרתו הודה הנאשם בעובדות כתב האישום והורשע בעבירה של תגרה, לפי סעיף 191 לחוק העונשין, תשל"ז – 1977. הצדדים הסכימו כי הנאשם יופנה לשירות המבחן, אשר יבחן את שאלת ביטול ההרשעה, כאשר לאחר קבלת התסקיר תוכל ההגנה לעתור לביטולה, בעוד התביעה תעתור להותרתה על כנה (ולהטלת רכיבי ענישה נוספים).

תסקיר שירות המבחן

3. מתסקיר שירות המבחן עולה תמונה של נאשם בן 30, אב לשני ילדים קטנים, אשר גדל במשפחה נורמטיבית, סיים 12 שנות לימוד ושירת שירות מלא בצה"ל. הנאשם משחק כדורגל באופן מקצועי החל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

8 אפריל 2013

ת"פ 12-04-36954 מדינת ישראל נ' יפרח

מגיל 17 (במספר קבוצות, לרבות בנבחרת ישראל עד גיל 21), ובעת הנוכחית, לצד היותו כדורגלן פעיל וקפטן קבוצת הפועל רמת גן, לומד לתואר ראשון בחשבונאות. במסגרת לימודיו נוטל הנאשם חלק בפעילות קהילתית כמתנדב במועדון ילדים בבאר שבע.

הנאשם תופס את התנהגותו כחריגה למהלך חייו. לדבריו, תגובתו באה לעולם על רקע התנהגות אותה חווה כקנטרנית ומתריסה, ואף ככזו שנבעה מהצורך להתגונן. הנאשם ביטא כאב על מעורבותו בתגרה ושיתף את שירות המבחן בכאב שחש לאחר שבנו נחשף לאירוע ששודר בטלוויזיה. עוד צוין כי במסגרת הדיונים המשמעתיים בבית הדין של ההתאחדות לכדורגל, בהם נכחו שחקנים משתי הקבוצות, כל המעורבים לחצו ידיים והתנצלו האחד באחד בפני השני.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם אדם בעל יכולת תפקוד תקינה ויציבה, בכל הקשור לעיסוקו המקצועי, הלימודי והמשפחתי. הנאשם נעדר הרשעות קודמות, וניכר כי משקיע מאמצים ללמוד, להתפתח ולקדם את חייו, תוך ראיית התקופה שתגיע לאחר סיום קריירת המשחק. צוין כי הנאשם מביע צער על הפגיעה במתלוננים, מכיר באסור שבהתנהגותו וכי המפגש עם ההליך המשפטי מהווה אלמנט מרתיע ומציב גבולות.

על יסוד האמור לעיל, ומתוך רצון להימנע בפגיעה בלתי מידתית בנאשם ופגיעה באפשרות תעסוקתיות בהמשך חייו, המליץ שירות המבחן על ביטול ההרשעה והטלת צו של"צ בהיקף של 100 שעות.

ראיות לעונש

4. במסגרת טיעוניו, הגיש הסניגור גליון ציונים ממנו עולה כי הנאשם סיים שנה א' בלימודי חשבונאות, וכן הוגשו מסמכים בדבר דרכו כשחקן, ותמונות המתעדות את הפציעות מהן סבל הנאשם בתום המשחק והתגרה.

תמצית טיעוני הצדדים

5. התובעת, עו"ד קרן מאור, עתרה להותרת הרשעת הנאשם על כנה, וכן להטלת עונש מאסר על תנאי, קנס, והרחקה לשלושה חודשים ממגרשי הכדורגל. התובעת התייחסה לאינטרס הציבורי במיגור נגע האלימות במגרשי הכדורגל, והדגישה כי יש לראות חומרה במקרה דנן נוכח העובדה כי הנאשם אינו אחד האוהדים אלא אחד השחקנים. התובעת ציינה כי תסקיר שירות המבחן אינו מלמד על קיומו של נזק קונקרטי היה והרשעת הנאשם תוותר על כנה, ובנסיבות אלה אין לראות את המקרה ככזה הנמנה על אותם מקרים חריגים המאפשרים, על פי הפסיקה, ביטול ההרשעה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

8 אפריל 2013

ת"פ 12-04-36954 מדינת ישראל נ' יפרח

6. הסניגור התייחס למשמעות שינוי מדיניות התביעה שבאה לידי ביטוי בהעמדה לדין של שחקני כדורגל המעורבים באירוע אלים בתוך מגרש, מהלך בו לא נקטה התביעה עד למקרה הנוכחי. נטען כי בנסיבות אלה, ואף ללא יתר הנתונים התומכים ממילא בעתירה, יש מקום לנקוט בגישה מידתית והדרגתית ולהורות על ביטול ההרשעה. הסניגור התייחס בטיעונו למקרים דומים של אלימות ספורטאים שאף אחד מהם לא הסתיים בהעמדה לדין פלילי, והתייחס אף למשמעות ההליך המשמעותי בו נקטה ההתאחדות לכדורגל נגד הנאשם (ויתר המעורבים בתגרה) שכלל הרחקה. עוד צוין, כי העבירה בה הורשע הנאשם היא עבירה אשר "סובלת" ביטול הרשעה, הן נוכח העונש הקבוע בצידה (שנת מאסר) והן נוכח נסיבותיה, והעובדה כי גם הנאשם נחבל באותה תגרה כנלמד מהתמונות שהוגשו.

בכל הנוגע לנתוניו של הנאשם - הסניגור התייחס להודאתו, לנטילת האחריות, להתנהלותו הנורמטיבית, ולמשמעות ההרשעה בהקשר למאמציו לבנות את עתידו בתחום ראיית החשבון. הסניגור הדגיש כי אף אם לא ניתן להצביע בעת הנוכחית על נזק קונקרטי, הרי הפסיקה כללה במונח "נזק קונקרטי" גם מקרים בהם ניתן לצפות את דבר הנזק.

בסיכומו של טיעון, ביקש הסניגור לאמץ את המלצת שירות המבחן המתיישבת עם כלל הנתונים ולהורות על ביטול ההרשעה.

דיון והכרעה

7. נקבע כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני גורמים: **האחד** - על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, **והשני** - סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל (ע"פ 2083/96 תמר כתב נגד מדינת ישראל, פד"י נב(3) 337).

עוד נקבע כדלקמן:

"משתבש בית המשפט לשקול אימתי יחיל את הכלל המדבר בחובת הרשעה ומתי יחיל את החריג בדבר הימנעות מהרשעה, נדרש איזון שיקולים המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם. בראייה כוללת, נשקל מן הצד האחד הצורך במיצויו של ההליך הפלילי בדרך של הרשעת העבריין כדי להשיג בכך, בין היתר, את גורם ההרתעה והאכיפה השוויונית של החוק. שיקול ציבורי זה פועל במשנה תוקף ככל שחומרת העבירה גדולה יותר והנזקים לפרט ולציבור מביצועה גוברים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

8 אפריל 2013

ת"פ 12-04-36954 מדינת ישראל נ' יפרח

כנגד השיקול הציבורי, נשקל עניינו של הפרט הנאשם, ובמסגרת זו נבחנים נתונים שונים הנוגעים אליו וביניהם - טיב העבירה אותה עבר וחומרתה, עברו הפלילי, גילו, מצב בריאותו והנזק הצפוי לו מהרשעה. באשר לנאשמים בגירים, במאזן השיקולים האמור גובר בדרך כלל השיקול הציבורי ורק נסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות דופן ביותר תצדקנה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך הרשעת העבריין, וזאת, לרוב, כאשר עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי מהרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה והנזק הצפוי לעבריין מההרשעה (ע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני ו-3 אח', פ"ד נד(3), 685, עמ' 689-690).

כעת, יש לבחון מהי תוצאת שקלולם של הנתונים העומדים לפני, וזאת בהתאם לפרמטרים אשר נקבעו על ידי בית המשפט העליון.

8. לאחר שבחנתי את כלל הנתונים ונתתי דעתי לטיעוני הצדדים, הגעתי למסקנה כי במקרה דנן ראוי להורות על ביטול הרשעת הנאשם (כעולה מהמלצת שירות המבחן) ועל הטלת צו של"צ בהיקף של 200 שעות (היקף כפול מזה שהומלץ על ידי שירות המבחן).

מסקנתי נשענת על הנדבכים הבאים:

א. חומרת המעשה - אין חולק כי יש לראות חומרה בכל מעשה אלימות, בוודאי באותם מעשים המתרחשים במגרשי הכדורגל על ידי השחקנים עצמם. אף שאינני משוכנע כי ניתן לבודד את אירועי האלימות בספורט מהתופעה הכללית המדאיגה של התגברות האירועים האלימים בחברה, הרי ניתן לומר כי התחושה הנוצרת בלב הציבור היא כזו לפיה מגרשי הכדורגל הם מקום שאינו בטוח, וקיים קושי לממש את אהבת ואהדת הספורט באופן של הגעה למגרשים. צודקת התובעת כי דווקא מהשחקנים ניתן לצפות לשמירה על איפוק, אם כי אין להתעלם מכך כי השחקנים הם אלה העומדים בלב ההתרחשות, וחווים על בשרם, אולי יותר מכולם, את המתח והאמוציות הכרוכים במשחק. יש אף לקחת בחשבון – ודומני כי אין חולק על כך – כי התגרה החלה בעקבות פרובוקציה מיותרת של שחקן הקבוצה היריבה, כך שאין לראותה כאקט אלים מתוכנן אלא כהתלהטות יצרים מיותרת ובלתי ראויה, במסגרתה אף הנאשם ספג חבלות שונות.

בהינתן העובדה כי מדובר בעבירה מסוג עוון שעושה עד שנת מאסר, ובנסיבות הייחודיות בהן בוצעה, אני נכון לקבל את עמדת הסניגור לפיה העבירה בנסיבותיה "סובלת" ביטול ההרשעה.

ב. משמעות הנקיטה בצעד חדשני של העמדת שחקנים לדין פלילי - שני הצדדים התייחסו בטיעוניהם למשמעות הנקיטה בצעד חדשני של העמדת שחקני כדורגל לדין פלילי בעקבות אירועים אלימים שבוצעו על כר הדשא. אומר בפתח הדברים כי אני נכון לקבל את עמדת התביעה לפיה גם הכלים "הפליליים" הם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

8 אפריל 2013

ת"פ 12-04-36954 מדינת ישראל נ' יפרח

לגיטימיים לשימוש במסגרת אותה מלחמה בנגע האלימות בכלל, ובאלימות בספורט בפרט, וסבורני כי התגרה ההמונית הצדיקה "עלית מדרגה" בגישת התביעה.

לצד האמור לעיל, לא ניתן להתעלם ממשמעות מהלך זה על אלה, ובהם הנאשם, העומדים לראשונה לדין, בבחינת יישום מתבקש של הכלל לפיו אין עונשין אלא אם כן מזהירין.

חזקה על העוסקים בספורט כי יידעו שמעשיהם על כר הדשא עלולים להסתיים בבית המשפט האזרחי ולא רק בבית הדין של ההתאחדות לכדורגל, אולם באותם מקרים של שינוי מדיניות אכיפה או יישום נורמות חדשות, הפסיקה ראתה חשיבות רבה בנקיטה בצעדים מדורגים, שאינם בבחינת מיצוי הדין בעניינם של הנאשמים הראשונים.

ראה לעניין זה ע"פ 2891/12 **מדינת ישראל נ' רבעא** (15.7.2012) שם נקבעו הדברים הבאים:

"ואולם, כפי שפסק בית משפט זה לא אחת – העלאת רף הענישה איננה יכולה להיעשות באבחה אחת. עליה להיעשות בהדרגה, תוך בחינה של רמת הענישה הנוהגת בגין עבירות דומות (ראו למשל: ע"פ 8745/08 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו); 30.11.2011); 2247/10 ימיני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו); 12.1.2011)). הלכה זו מקבלת משנה תוקף בנסיבות המקרה שלפנינו, כאשר האיסורים על ההתנהלות האסורה שבגינה הורשע המשיב החלו להיאכף בצורה הדוקה זמן קצר בלבד טרם שהתרחשו האירועים, מושא הערעור. גזר הדין הראשון בתחום זה ובעבירות אלו ניתן מספר שבועות בלבד לפני ביצוע העבירה, מושא הערעור. גם בעובדה זו התחשב בית המשפט כשיקול המחייב הקלה בעונשו של המשיב ביחס לסטנדרט הענישה הראוי בגין עבירות מן הסוג שביצע המשיב, וזאת בהתאם לעקרון היסוד שלפיו אין עונשין אלא אם כן מזהירין".

ומן הכלל אל הפרט: העובדה כי הנאשם ו-10 מעורבים נוספים (שחקנים ובעלי תפקידים בקבוצות) היו אלה שעמדו לראשונה לדין פלילי בעקבות אירועי אותו משחק, על כל המשתמע מכך, מהווה לטעמי צעד מִסָּפֵק ומשמעותי באותו תהליך הדרגתי של שינוי מדיניות האכיפה, אולם בנסיבות המעשה והעושה שבפניי (אדם נורמטיבי ונעדר הרשעות קודמות), אין מקום להשלים את התהליך באבחה אחת על גבו של הנאשם ולהותירו עם כתם ההרשעה על מלוא משמעויותיה.

ג. הנזק הצפוי להיגרם לנאשם כתוצאה מהותרת ההרשעה על כנה - דומה כי שני הצדדים הסכימו כי הרשעת הנאשם לא תגרום לו נזק בטווח המידי, אולם סבורני כי בנסיבותיו של המקרה שבפניי, אין להסתפק אך ורק בבחינת הנזק המידי, אלא יש לבחון גם את הנזק הצפוי לנאשם בטווח הקצר. צודק הסניגור כי יש לעודד את הנאשם להמשיך ולבנות את עתידו בתחום ראיית החשבון, ודומני כי הרשעה בפלילים, תטמון בחובה פגיעה מסוימת ככל שהנאשם יבקש להשתלב בשוק העבודה בתחום זה. גם אם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

8 אפריל 2013

ת"פ 12-04-36954 מדינת ישראל נ' יפרח

הרשעה בעבירה תגרה איננה בבחינת מחסום בלתי עביר אצל חלק מהמעסיקים בתחום (לרבות אצל המעסיקים המוסדיים), ברור כי ההרשעה תחייב את הנאשם במתן הסברים למעסיקים פוטנציאליים, ואינני פוסל על הסף אפשרות כי חלקם הגדול יעדיף להעסיק מועמדים אחרים נעדרי הרשעות קודמות.

ד. נתוניו האישיים של הנאשם ונטילת האחריות - מכלל הנתונים שהוצגו בפני עולה תמונה של נאשם נורמטיבי, אשר אופן תפקודו האישי והחברתי תומך במסקנה כי מעידתו הנוכחית אינה משקפת את אורחות חייו. הנאשם אב לשני ילדים, עובד לפרנסתו, ולצד לימודיו – תורם לחברה אף במסגרת התנדבותית במועדון ילדים בבאר שבע. הגם שברור כי ככל שנתונים אלה היו עומדים לבדם, לא היה די בהם על מנת להצדיק ביטול ההרשעה, נראה כי במסגרת המכלול – ניתן לראות גם בהם כמחזקים את מסקנתי הסופית.

ה. ההליך המשמעתי בבית הדין של ההתאחדות לכדורגל - אין חולק כי במקרה דנן, ועוד לפני ההליך הפלילי, עמד הנאשם לדין משמעתי והורחק ל-5 משחקים. ברור כי אין בהליך המשמעתי כדי להוביל לביטול ההליך הפלילי, אולם ניתן להתחשב גם בו, ובמיוחד בעונש שהוטל במסגרתו, במסגרת כלל השיקולים.

9. שני הצדדים התייחסו בטיעוניהם לת.פ 12-04-37141 **בעניינו של יוגב בן סימון** (להלן – **עניין בן סימון**), שאף הוא אחד השחקנים אשר היו מעורבים באותה תגרה. בעניין בן סימון, תוקן כתב האישום לעבירה של התנהגות פרועה במקום ציבורי, **והתביעה הסכימה לאי הרשעה** ו-60 שעות של"צ. התובעת הסבירה, והדברים עולים אף מטיעוני הצדדים בעניין בן סימון, כי חלקו של בן סימון בתגרה לא היה משמעותי, ובשלב מסוים הוא אף ניסה להפריד בין הניצים. עיינתי בכתב האישום המתוקן בעניינו של בן סימון, ולמרות טיעון התובעת, נראה כי לפחות בחלק העובדתי – חלקו של הנאשם אינו רחוק מאד מחלקו של בן סימון, באשר שניהם דחפו את השחקן יקיר שינה. אמנם, לנאשם מיוחסת אף אותה התקוטטות עם מאמן קבוצת בני לוד, אולם מעניין לראות כי בהליך המשמעתי שהתנהל בבית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל נגד בן סימון, תואר חלקו של בן סימון באופן הבא: **"שחקני הפועל רמת גן 25 עוז יפרח ו-26 יוגב בן סימון עטים לעבר שחקן בני לוד יקיר שינה שחשף את חולצתו עם הכיתוב 'יש אלוהים בשמים' דחפו אותו ומנעו ממנו מלהקניט את אוהדי קבוצתם..."** **"בנוסף מספר 26 יוגב בן סימון נראה חובט ומכה שחקנים שבקרב מהקבוצה היריבה"**. כמו העונש שהוטל על הנאשם, גם בן סימון הורחק במסגרת ההליך המשמעתי ל-5 משחקים (ראה האתר הרשמי של ההתאחדות לכדורגל).

אסכם ואומר כי אף אם בחלקו הסופי של האירוע נראה בן סימון כמי שמנסה להפריד בין הניצים, דומני כי עמדת התביעה בעניינו של בן סימון משליכה, במידה מסוימת, על שאלת ביטול ההרשעה אף בעניינו של הנאשם בפניי, ותומכת בה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

8 אפריל 2013

ת"פ 12-04-36954 מדינת ישראל נ' יפרח

10.

לאחר שלב הטיעונים לעונש, ביקשה התביעה לצרף לטיעוניה פסיקה נוספת.

עיינתי בהחלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (עמ"י 32208-02-13) ואינני סבור כי ניתן להקיש ממנה על ענייננו, באשר דובר שם בערר על החלטה להרחיק אוהד ממגרש הכדורגל, וההחלטה התמקדה בשאלה תחולתו של חוק הספורט על אירועים המתרחשים במגרשי אימונים, ועל מידתיות תקופת ההרחקה.

באשר לע"פ 2891/12 פִּינְטוֹ נ' מְדִינַת יִשְׂרָאֵל (11.3.2013), ומעבר לאמירות העקרוניות אודות החשיבות במיגור נגע האלימות בספורט, שאינן עומדות בסתירה לעמדתי העקרונית שהובאה לעיל, דובר במקרה שונה לחלוטין וחמור ביותר של הצתה בצוותא של מועדון אימונים וריסוס כתובות על קירותיו (כתב האישום הוגש לבית המשפט המחוזי בירושלים).

סיכום

11.

בהינתן הנימוקים השונים שפורטו לעיל, ולאור עמדת שירות המבחן, הגעתי לכלל מסקנה כי יש מקום להורות על ביטול ההרשעה וכך אני מורה. באשר להיקף השל"צ - דומני כי לאור התוצאה אליה הגעתי, ועל מנת ליצור איזון ראוי יותר, יש מקום לחייב הנאשם בביצוע של"צ בהיקף משמעותי יותר מזה שהוצע על ידי שירות המבחן, ועל כן אני מורה כי הנאשם יבצע של"צ בהיקף של 200 שעות בהתאם לתוכנית אשר שירות המבחן יגיש לאישורי.

המזכירות תשלח עותק פסק הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, 8 אפריל 2013, במעמד הצדדים.

בני שגיא, שופט
סגן נשיאה